क्षीरोदके वा वाजपेयिकानीति श्रुतेः ॥८॥ येन क्षी॰के वाजपेयिकशेषे विद्येतेऽएव अतश्चाभिषेकोऽपि सम्भवत्येव । सं॰ वाशब्दः पूर्वपक्षनिरासार्थः नैव शेषेऽपामासिकः कार्य इति · यतः शेषमध्ये क्षीरोदके विद्येते · कुतः वा॰तेः अत्र वाजपेयिकानि वाजप्रसवीयानि[1] जुहोतीति श्रवणात् तत्र च नामधेयात्क्षीरोदके स्त एव । तत्राभिषिच्यते ब्रह्मवर्चसकामश्चित्यन्वारब्धो देवस्य त्वेति (१८.३७) ॥९॥ तत्र कृष्णाजिनेऽभिषिच्यते यजमानः · ब्रह्मवर्चसकामस्य च कृष्णाजिनेऽभिषेकः वचनात् (१.३.४.१४) । तिष्ठन्बुभूषुः ॥१०॥ भूतिमिच्छंस्तिष्ठन्नभिषिच्यते । भूत उपविष्टः ॥११॥ प्राप्तभूतिरुपविष्टोऽभिषिच्यते । सं॰ प्राप्तभूतिकः ग्रामादीश्वरः । बस्तचर्मणि पुष्टीच्छुः ॥१२॥ पुष्टिमिच्छन् । सं॰ बस्तो मेढ्रा[ज्ञ]स्तस्य चर्मणि । उभयेच्छुरुभयोः ॥१३॥ यो नाम पुष्टिब्रह्मवर्चसेऽउभेऽअपीच्छति स उभयोश्चर्मणोर्व्यवस्थितोऽभिषिच्यते । एके दक्षिणतश्चित्ये वा ॥१४॥ (१.३.४.११ १२) । सं॰ एके यजमानं चित्यस्य दक्षिणतोऽवस्थितमभिषिञ्चन्ति चित्ये वा । प्रास्य चमसमिन्द्राय स्वाहेति (१०.५) षड्जुहोति प्रतिमन्त्रम् ॥१५॥ अग्नौ प्रास्य चम॰हेति षट् पार्यानि जुहोति · एतान्यपि राजसूयिकानि · ततश्च पूर्वपार्याज्यसंस्कारोऽत्रापि भवति । द्वादशगृहीतं विग्राहं जुहोत्यृतापाडिति (१८.३८-४३) प्रतिस्वाहाकारꣳ राष्ट्रभृतो वाङ्कारान्तः पूर्वः-पूर्वो मन्त्रः ॥१६॥ द्वा॰तमाज्यं विगृह्य-विगृह्य जुहो॰कारं राष्ट्रभृत्संज्ञकान्होमान् · तत्र च वाङ्का॰न्तो भवति उत्तरस्तु स्वाहाकारान्तः (१.४.१.४-६) । सं॰ विगृह्य-विगृह्य विभज्य-विभज्य द्वादशं द्वादशमंशं[2] जुहोति । पञ्चगृहीतं च रथशिरस्यध्यध्याहवनीयं ध्रियमाणे पञ्चकृत्वः स नो भुवनस्येति (१८.४४) ॥१७॥ पञ्च॰तमाज्यम् · अत्र विशेषमाह · । सं॰ आहवनीयस्योपरि केनचित्पुरुषेण ध्रि॰णे धार्यमाणे रथशिरसि जुहोति । प्रदक्षिणꣳ रथनीडपरिहारः ॥१८॥ (१.४.१.१४) । सं॰ प्रतिहोमं प्र॰णं रथनीडस्य परिहारः कर्तव्यः सर्वतः सर्वासु दिक्षु परिहारं प्ररिहृत्य-परिहृत्य परिणीयेत्यर्थः । पुरुषाकृतिवद्वा ॥१९॥ वेति विकल्पः । पक्षद्वयेऽपि · अध्वर्युरभिमुखो रथशिरः ॥२०॥ जुहोति ।

---

१) ? °सवानि Cod. २) द्वादशंशं Ss.